

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över betänkandet Särskilda persontransporter – moderniserad lagstiftning för ökad samordning (SOU 2018:58)

(N2018/03947/MRT)

Skolinspektionen har beretts möjlighet att yttra sig över betänkandet Särskilda persontransporter – moderniserad lagstiftning för ökad samordning (SOU 2018:58).

Skolinspektionens yttrande är i huvudsak begränsat till de förslag som rör skolskjuts.

Avsnitt 1.3 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800) och avsnitt 12.1.2 Beslut om rätt till skolskjuts

För många elever är det en förutsättning för att kunna fullgöra sin skolplikt att de beviljas skolskjuts. Det är därför viktigt att dessa bedömningar görs med god kännedom om eleven, elevens utbildning och utifrån de lokala förhållanden som råder i kommunen. Förslaget om att införa en möjlighet för kommunen att överlåta rätten att besluta om skolskjuts till den regionala kollektivtrafikmyndigheten väcker därför tvivel. I de flesta fall borde kommunen vara den som har bäst förutsättningar att göra den individuella prövning som ska göras i varje enskilt fall. De samordningsvinster som förslaget strävar efter borde dessutom kunna uppnås, i vart fall till stor del, redan genom att kommunen överlåter *anordnandet* av skolskjutsen till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.

Skolinspektionen avstyrker därför förslaget om att införa en möjlighet för kommunen att överlåta rätten att besluta om skolskjuts till den regionala kollektivtrafikmyndigheten.

Om regeringen ändå väljer att gå vidare med förslaget vill Skolinspektionen lämna följande synpunkter.

Avsnitt 1.1 Förslag till lag om särskilda persontransporter och avsnitt 1.3 Förslag till lag om ändring i skollagen (2010:800)**Övergripande om regleringen**

Skolinspektionen är positiv till att behålla reglerna om skolskjuts i skollagen. Den lagtekniska konstruktionen gör emellertid att det, enligt Skolinspektionens mening, kan bli svårt att överblicka vilka bestämmelser som är tillämpliga på ärenden om skolskjuts. I den föreslagna lagen om särskilda persontransporter handlar några kapitel uteslutande om färdtjänst och riksfärdtjänst medan i vart fall 3 kap. innehåller såväl bestämmelser om färdtjänst och riksfärdtjänst som generella bestämmelser för samtliga särskilda persontransporter. Det vore bra om det tydligare framgick i den föreslagna lagen om särskilda persontransporter, t.ex. genom tydligare rubriker, vilka bestämmelser som gäller för *samtliga* särskilda persontransporter.

Enligt Skolinspektionen bör det också förtydligas vilka beslut som enligt lagen kan överklagas (se 11 kap. 1 § i den föreslagna lagen om persontransporter).

Ansvarig huvudman

Bestämmelserna i 5 kap. i den föreslagna lagen om särskilda persontransporter handlar om ansvarig huvudman för färdtjänst och riksfärdtjänst. När det gäller skolskjuts är det inte lika tydligt i den föreslagna bestämmelsen i 23 kap. 11 § skollagen vem som är ansvarig huvudman om kommunen väljer att överlåta sina uppgifter avseende skolskjuts (jfr 5 kap. 3 § lagen om särskilda persontransporter). Enligt Skolinspektionen bör det tydligare framgå av lagtexten att kommunens *ansvar* för skolskjuts övergår till den regionala kollektivtrafikmyndigheten om kommunen överlåter sina uppgifter avseende skolskjuts till den myndigheten (jfr t.ex. 23 kap. 8 § skollagen som talar om att "ta över ansvaret").

Avsnitt 1.2 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Enligt den föreslagna lydelsen i 29 kap. 6 § offentlighets- och sekretesslagen ska sekretess gälla i bl.a. *ärende om* tillstånd till färdtjänst och riksfärdtjänst enligt lagen om särskilda persontransporter eller *beslut om särskilt anordnad skolskjuts* enligt skollagen. Den föreslagna formuleringen kan dock missförstås och uppfattas som att sekretess endast gäller beslutet om särskilt anordnad skolskjuts. Orden "beslut om" bör därför tas bort.

Avsnitt 12.1.3 Problematiska områden att lyfta

Skolinspektionen delar utredningens bedömning att det finns ett behov av att se över hur rätten till skolskjuts påverkas för de elever som bor växelvis, har beviljats korttidsboende eller önskar läxhjälp efter skoltid.

Övrigt**Skolinspektionens tillsyn**

Inom ramen för Skolinspektionens tillsyn kan även frågor som rör skolskjuts aktualiseras. Om kommunen överlåter sina uppgifter avseende skolskjuts till den regionala kollektivtrafikmyndigheten blir den myndigheten huvudman i dessa frågor. Som Skolinspektionen har uppfattat förslagen i betänkandet är det inte meningen att en eventuell förändring av huvudmannskapet ska förändra Skolinspektionens möjligheter att utöva tillsyn över frågor som har en anknytning till skolskjuts. Det saknas dock ett resonemang i denna del. För att det inte ska uppstå någon tvekan behövs därför ett förtydligande om detta i motiven (se t.ex. 26 kap. 10 § skollagen som reglerar Skolinspektionens möjligheter att förelägga *en huvudman som står under dess tillsyn*).

Chefsjuristen Christina Ridderman Karlsson har deltagit i ärendets slutliga handläggning.

Tommy Lagergren
Biträdande generaldirektör

Charlotte Svanström
Föredragande jurist